

رَج‌های رنج، بافته‌های شادی

گفت‌وگو با نسرين رضاييكي،
کارآفرين نمونه روستايي در خراسان رضوي که آموزش را به توليد گره زد

۲



عکس: سمان رضائي | آهواز

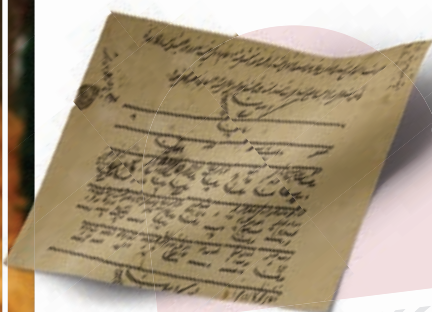
ناداستان‌هایی
از داستان‌های مادرانه!

نگاهی کوتاه به کتاب «هفته چهل و چند»



از «سلطانم» چه می‌دانید؟

در گذر تاریخ، شاهد مشارکت تعدادی
از زنان در موقوفات و بناهای شهری
هستیم. هر چند برخی از این افراد
ناشناخته‌اند و تا کنون پژوهشی درباره
آن‌ها انجام نشده، در اسناد و منابع
تاریخی به اقدامات آن‌ها اشاره شده
است...



۳۰

شهر بانو

۴ صفحه ویژه بانوان مشهد
۱۶ نوامبر ۱۴۰۳ | ۳۰ ربیع‌الاول ۱۴۴۲
شماره ۳۳۵۰ روزنامه شهرآر
۲شنبه

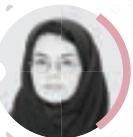


۲ کمی بامن «مدارا» کن...

اگر از یک زن پرسید در خانواده اوضاعش چطور است، اغلب با جواب‌های متعددی روبه‌رو می‌شود: «در خانواده ما زنان نقش اول را دارند»، «در خانواده ما زنان هیچ جایگاهی ندارند»، «هن تپ کنم مادر می‌میرد»، «مادر من را آدم حساب نمی‌کند»...

(آفاق)

هدی جاودانی
مترجم



زنان؛ پرشمارترین کاربران اینستاگرام در جهان

این رسالت شکل دیگری به خود گرفته و در قالبی مدرن به نمایش درآمده است. به عبارت دیگر، اینستاگرام احیای سنتی دیرینه در میان زنان است که سابقه آن به حوالی قرن نوزدهم و زمانی برمی‌گردد که زنان طبقات بالاتر اجتماعی، از اعضای خانواده و دوستان خود عکس تهیه می‌کردند و آن‌ها را در آلبوم‌هایی باسلیقه، در همراهی با نقاشی‌ها، دست‌خط‌ها و یادگاری‌های دیگر، جمع‌آوری و نگهداری می‌کردند.

اما کاربران مرد اینستاگرام نیز که در تعداد، اختلافی جزئی با همتایان زن خود دارند، فعالیت چشمگیری در این شبکه اجتماعی از خود به نمایش گذاشته‌اند. به عبارت دیگر، فعالیت مردان نیز به گونه‌ای است که به موج زیبایی موجود در اینستاگرام دامن زده می‌شود. مردان نیز در پیگیری محتواهایی که کالا یا خدماتی را در حوزه زیبایی ارائه می‌دهند یا حتی زنانی که در نظرشان جذابیت دارد، اهتمام بسیاری دارند. آمار تازمنصای Hopper در سال ۲۰۱۷ نشان می‌دهد مردان به جای مشارکت در محتوای دیگر مردان در اینستاگرام، ۱۰ مرتبه بیشتر احتمال دارد که محتواهای به‌اشتراک گذاشته‌شده از سوی زنان را پس‌بندند یا درباره آن اظهار نظر کنند. این پویایی در اینستاگرام باعث شده است بسیاری از زنان برای به رسمیت شناخته‌شدن به واسطه عکس‌ها و تجارب خود یا اطرافیان‌شان، به استفاده از اینستاگرام روی بیاورند و زمان و انرژی بسیاری را برای ثبت تصاویر ایده‌آل هزینه کنند. این تنها یک روی سکه حضور پررنگ زنان در اینستاگرام است. برخی پژوهشگران بر این عقیده‌اند از آنجایی که زنان در بسیاری از جوامع هنوز به اندازه مردان به رسمیت شناخته نمی‌شوند، شبکه‌های اجتماعی به ویژه اینستاگرام به بستری برای اثبات توانایی‌ها، خصوصیات و تجارب فردی زنان تبدیل شده‌اند.

تازمنصای Statista ماه نوامبر، آماری درباره تعداد کاربران شبکه اجتماعی اینستاگرام با در نظر گرفتن جنسیت آنان منتشر کرده است. طبق این آمار، زنان با ۵۱ درصد، بیشترین تعداد کاربران اینستاگرام را تشکیل می‌دهند و در مقابل، مردان ۴۹ درصد از مخاطبان این شبکه اجتماعی هستند. این آمار در طول سال‌های گذشته نیز همواره به سود زنان سنگینی می‌کرده و اگرچه تعداد کاربران مرد اینستاگرام با گذشت زمان سیری صعودی داشته است، هم‌چنان می‌توان این شبکه اجتماعی را قلمروی زنانه تلقی کرد. اما چرا زنان حضور بیشتری در اینستاگرام دارند؟

مقاله‌ای مطرح کرده است که اینستاگرام بستری مناسب برای حضور و شکوفایی برنده‌های کوچک و بزرگ در حوزه‌هایی چون زیبایی، مد یا دکوراسیون منزل است. برندهایی که اغلب در فروش محصولات و خدمات خود، زنان را هدف قرار داده‌اند و با رنگ و لعاب بسیار ظاهری و وسوسه‌کننده، بر زیبایی‌های ظاهری تأکید می‌کنند. در همین راستا، ریچل سیمونز، پژوهشگر حوزه جنسیت، مطرح می‌کند که دختران جوان و نوجوان روی هم‌رفته بیش از جنس مخالف خود اینستاگرام و دیگر پلتفرم‌های عقیده سیمونز، این دختران را خواهند زیباترین فرد در هر محفلی باشند و به احتمال، اینستاگرام کاری کرده است که همه بتوانند وارد یک مهمانی بزرگ و یک رقابت با یکدیگر شوند.

از طرف دیگر، کاترین تیدنبرگ، جامعه‌شناس، علت حضور بیشتر زنان در اینستاگرام را حضور مادران و رسالت تاریخی آن‌ها در عکاسی از فرزندانشان می‌داند. به‌باور تیدنبرگ، زنان در بسیاری از فرهنگ‌ها، در طول تاریخ، مسئولیت عکس‌های خانوادگی را برعهده داشته‌اند و حالا با ظهور پدیده‌ای به نام اینستاگرام،

فرصت‌های بی‌شمار آموزش مجازی برای زنان



گسترش استفاده از اینترنت و نفوذ فضای مجازی در زندگی روزمره زنان، پیش از آمدن کرونا و بیروس هم بر همگان آشکار شده بود. آمارهای وزارت ارتباطات در سال‌های کتاب‌های الکترونیک بیشتر استفاده می‌کنند و به مباحث آموزشی در بستربوب توجه و فضای واقعی زندگی را به طور مشخص تری در فضای مجازی محصور کرد. در همین راستا، زنان به دلایل گوناگونی، بسیار بیش از گذشته به نقش آفرینی و حضور در فضای مجازی پرداختند.

پیش فرض گرفتن تفاوت‌های هوشی و ذهنی زنان، آنان را هم‌رده کودکان و گروه‌های نیازمند آموزش‌های ابتدایی در نظر می‌گیرند. در نتیجه زمینه را برای پذیرش تفاوت‌های غیر واقعی فراهم می‌آورند. این در حالی است که در رویکردی زنانه محور، می‌توان از فضای گسترده مجازی برای تصحیح برداشت‌های منفی و تعلیق پنداشت‌های سنتی و زن ناباور بهره گرفت و این چنین درهای فرصت‌های حضور و مشارکت را در دنیای واقعی به روی زنان گشود. علاوه بر این، فضای مجازی این امکان را در اختیار زنان قرار می‌دهد که با تقویت اعتماد به نفس و دریافت آموزش‌های لازم، بر موانعی که در دنیای واقعی و پیش‌روی کسب موفقیت قرار دارد، فائق آیند. در چنین فضایی، کسب آگاهی‌های فرهنگی و اجتماعی از منابع متنوع و گوناگون می‌تواند گام بزرگی در جامعه‌پذیری زنان باشد و طرح درخواست مطالبات فرهنگی و اجتماعی سبب می‌شود بخشی از توجه سیاست‌گذاران و قانون‌گذاران به مسائل زنان معطوف شود. رواج چنین رویه‌ای می‌تواند انگیزه مشارکت اجتماعی، فرهنگی و سیاسی زنان را افزون کند. این باور جمعی وجود دارد که اینترنت وسیله‌ای برای تفریح و گذران اوقات فراغت است، اما امروزه دیگر نمی‌توان اینترنت را گریزگاهی برای فرار زنان از مسئولیت‌های خانهداری و

آنلاین شدن آموزش و وابستگی تربیت و پرورش فرزندان به محیط‌های مجازی از یک سو و اعمال محدودیت در خروج از منزل از سوی دیگر نیز زنان را بر آن داشته است که به گونه فعالانه‌تری در این عرصه حضور یابند. در حقیقت، دیگر فضای مجازی تنها به عنوان ابزاری برای ارتباط و تعامل مهم تلقی نمی‌شود بلکه به عنوان مکانی برای رفع نیازهای روزمره و خدمت‌رسانی مورد توجه زنان قرار گرفته است. امروز بدون صرف وقت و هزینه بسیار، می‌توان به راحتی به صورت آنلاین خریدهای خانه را انجام داد، آموزش‌های لازم دریافت کرد، کلاس‌های گوناگون را با هم مقایسه کرد و همه این‌ها با صرف وقت و هزینه کمتر در دسترس است. اما چنین استفاده گسترده‌ای از فضای مجازی تبعات و پیامدهای خاصی در بلندمدت بر جای خواهد گذاشت که کلافگی‌شان رنگ می‌بازد. انگار بمب کوچکی توی قلبشان منفجر می‌شود که گرمای اشعه خورشید را دارد و اتم‌هایش پخش می‌شوند لایه‌لای رگ‌ها و موی‌رگ‌هایشان. نمی‌دانم ما آدم‌ها پوست کلفتیم یا زور این ساقه‌های لاغرمردنی زیاد است. هرچه هست، خدا کند هیچ وقت به این نقطه نرسیم که دامنه کوه‌ها و دشت سرسبز و آسمان بی‌کران را از پشت پنجره ببینیم اما شیشه را به هم بکوبیم و پرده را بکشیم و بگوییم: «دیگه به چی این دنیا می‌شه دل خوش کرد؟»

می‌رفت توی نخش، لاید می‌گفت کرده‌ام یک خانه زیبا می‌تواند سهم بزرگی در خوشبختی آدم داشته باشد. به نظرم، این قضیه ربطی به مادی‌گرایی ندارد. به حس زیبایی‌شناختی آدم برمی‌گردد، به اینکه چقدر دوست داشته باشی خدمات چفت طبیعت باشد یا در طراحی داخلش از رنگ‌های گرم استفاده کنی. مهم‌تر از همه این که چقدر نورگیر باشد. من فکر می‌کنم کاری که نور خورشید با یک خانه می‌کند کم از جان دادن به تن ملول نیست. هفته پیش که ترگس سر دردل کردن با من، برگشت گفت چقدر شیفته پنجره آن خانه اجاره‌ای شده است، حس کردم درگیر بنایی است. الان دیگر طبقه دوم را هم سرپا کرده‌اند. کلی هم خرج طبقه پایین شده است که به شکل مدرن و امروزی دربیاید. توی این مدت، رفته بودند یک خانه اجاره کرده بودند توی بولوار راه‌آهن. می‌گفت: «پنجره خانه را چقدر دوست دارم! توی این یک سال من را برده گذشته‌های دورم». همه فصل‌ها را از پشت آن پنجره دیده بودم. انگار این خودش بوده که توت و بید آن کوچه بلند او را یاد دوران مدرسه‌اش می‌انداخته است، یاد کودکی سربه‌هوایش. می‌گفت وقتی توی بهار برگ‌ها شروع می‌کردند رویدن، انگار این خودش بوده که جوانه می‌زده است یا وقتی گنجشک‌ها و کبوترها از این شاخه به آن یکی جست می‌زده‌اند، حس می‌کرده الان است که روی شانه‌هایش بال در بیاورد و بپرد توی کوچه‌ها. می‌گفت صبح زود، سر ظهر، غروب، سحر، اصلاً هر ساعتی که مجالش می‌رفته، پشت پنجره کمین می‌کرده. یعنی اگر یکی از همسایه‌ها



عکس: ژانینی است



بحران رفتاری در کودکانمان را چه وقت جدی بگیریم؟



غصمت یوسفزاده
کارشناس رشد مشاوره

یکی از سوالات همیشگی والدین، مسئولان و معلمان، چگونگی تشخیص تفاوت‌ها بین رفتارهای بهنجار و نابهنجار کودکان است. وجود یک معیار برای قضاوت خوب یا بد بودن رفتار کودک لازم است تا در برخورد با مشکلات تربیت فرزندان به حد کافی توانمند باشید و اعتمادبه‌نفس داشته باشید. توجه به مرز رفتار بهنجار و نابهنجار کودکان در نگاه والدین مهم است زیرا کودک در سال‌های اول زندگی منعطف و تحول‌پذیر است. وجود برخی ویژگی‌های خاص همچون کنجکاوی، بی‌قراری، پرخاشگری، بدخوابی و لج‌بازی در او، ممکن است از نظر والدین نابهنجار تشخیص داده شود. در این صورت، در برخی موارد، سبب کاهش تعامل والد و کودک می‌شود که جبران چنین تعارضی سخت خواهد بود. اما منظور از رفتار بهنجار و نابهنجار چیست؟

➦ چگونه رفتارهای کودکان را بشناسیم؟

برای تشخیص درست رفتار نابهنجار از رفتار بهنجار که بتواند اثر مطلوبی بر واکنش ما به رفتاری خاص در کودکان داشته باشد، باید به همه عوامل شامل رفتارهای خاص نسبت به سبک‌های فرزندپروری، ویژگی‌های سرشتی کودک، وابستگی به والدین و اطرافیان برای پاسخ به نیازهای خود، انتظارات محیط، شرایط خانواده و ... توجه کرد. بنابراین عوامل مؤثر بر رفتار کودکان به این شرح هستند: ویژگی‌های ژنتیکی و نیازهای سرشتی اعم از جسمی و روانی که کودک با آن‌ها متولد شده است اهمیت دارد. به بیان ساده‌تر، کودکان با ویژگی‌های سرشتی متفاوت به دنیا

نیاز به خودشکوفایی و استقلال.

➦ تحول طبیعی در روند رشد کودک

با آگاهی از رشد و تکامل طبیعی کودک، می‌توان انحرافات آشکار از الگوهای طبیعی را بازشناخت و از این راه به وجود اختلال در کودک پی برد و از آن پیش‌گیری، یا آن را درمان کرد. لازمه رشد تغییر و تحول است. برای حفظ تناسب در رشد و پرورش، باید تحولات طبیعی رشد را بشناسیم و پرورش را بر اساس آن‌ها برنامه‌ریزی کنیم. برای نمونه، اگر بدانیم رفتارهایی مثل پرتاب کردن تمرینی برای به دست آوردن کنترل عضلات یا فریاد زدن تمرین برقراری ارتباط است، برخورد درست با این رفتارها را بهتر خواهیم آموخت.

➦ بیماری‌های خاص در فرزند را جدی بگیریم

برای نمونه، اوتیسم یا بیش‌فعالی که در پی اختلالات هورمونی ایجاد و سبب رفتارهای منفعلانه یا پرخاشگرانه می‌شوند و مستقیم و غیرمستقیم بر تعاملات کودک تأثیر می‌گذارند و کودک در آن‌ها هیچ نقشی ندارد.

➦ خانواده نقشی بسزا در تربیت دارد

خانواده و نظرات آن‌ها در تربیت و پرورش کودک عامل شکل‌گیری نوع جهان‌بینی کودک، شخصیت و مسائل روحی و روانی او و محدوده تأثیرگذاری آن‌ها می‌شود. او دین، شرافت، اعتمادبه‌نفس، صدق و صفا، نوع دوستی، همدلی با دیگران، احترام به قانون، احساس مسئولیت و تعاون را از پدر و مادر می‌آموزد. گاهی شرایط خانواده برای نمونه مسائل مالی یا اختلافات والدین که آثار آن در زندگی جریان پیدا کرده است، سبب اضطراب و رفتارهایی مثل انزوا یا انواع پرخاشگری و ... می‌شود که با مدیریت اثر این شرایط، می‌توان رفتار کودک را اصلاح کرد.

➦ کودکان در سنین مختلف رفتار متفاوتی دارند

با توجه به نکاتی که تشریح شد، باید بدانیم تشخیص رفتار نابهنجار در کودکان بسیار دشوار و حساس است زیرا برجسب نابهنجاری حتی در کلام خصوصی والدین آثار جبران‌ناپذیری دارد. زمانی که تشخیص دادیم کودک به گذر از مرز هنجار نزدیک است، باید از متخصص کمک بگیریم. رفتار بهنجار همان رفتار عادی تعریف

می‌شود، رفتاری که در زمان و مکان و شرایط خاص از افراد مختلف اغلب در یک طیف مشابه رخ می‌دهد و شما آن رفتار را مقبول می‌دانید. کودکان در سنین مختلف رفتار متفاوتی دارند زیرا چیزهای مختلفی یاد می‌گیرند و از توانایی‌های مختلفی برخوردار می‌شوند. در میان این رفتارهای مختلف، رفتاری نابهنجار محسوب می‌شود که با ناراحتی یا ناتوانی درخور ملاحظه در فعالیت‌های مهم مرتبط، و شواهدی به همراه داشته باشد. رفتاری نابهنجار محسوب می‌شود که تکرار شود و افزایش یابد. در حین رفتار نابهنجار، کجی زیستی و هیجانی و شناختی دیده می‌شود، یعنی همان موارد مربوط به بیماری‌ها و ویژگی‌های سرشتی که پیش‌تر اشاره شد. روند رشد کودکان علاوه بر تفاوت‌هایشان بدیهیاتی مشابه دارد، آن‌قدر مشابه که همیشه برای رفتارهای نابهنجار مثال‌هایی وجود دارند که به ما کمک می‌کنند برای درمان دست به پیش‌بینی بزنیم.

➦ چه رفتاری نابهنجار نیست

موارد عمومی‌تری که سبب رفتارهای خارج از هنجار می‌شوند و راه‌گذر از آن‌ها به شرح زیر است:

● اگر رفتارهای غیرطبیعی کودک می‌تواند مربوط به اضطراب او باشد، می‌توانیم روش‌هایی را برای مقابله با اضطراب و کنترل رفتار به او بیاموزیم.

● ممکن است مشکل رفتاری کودک ناشی از رفتارهای نادرست والدین باشد. در این شرایط، والدین باید مهارت‌های برخورد با کودک و فرزندپروری را بیاموزند تا بتوانند بعد از تصحیح رفتار خود، کنترل بهتری بر کودکان داشته باشند. فرزندان ما بخشی از ما و انعکاسی از ما هستند، ولی در عین حال، آن‌ها افرادی با حقوق خود به شمار می‌روند. والدین باید انعطاف‌پذیر باشند و بسته به سن فرزندشان و شخصیت او عمل کنند.

● مشکلاتی که مربوط به خود کودکان است. برای نمونه، خستگی و ناخوشی فیزیکی می‌تواند به طغیان احساسی با رفتاری آن‌ها بینجامد. در این شرایط، می‌توان با کمک یک روان‌شناس، با استفاده از روش‌های درمانی خاصی مثل بازی درمانی، این رفتارها را تعدیل کرد. در صورت جدی‌تر شدن مشکلات کودک، باید او را به دکتر روان‌پزشک ارجاع داد و درمان او را با دارو پیگیری کرد.

فرزند بگویند و کارهای عجیب و غریب بکنند. آن‌ها فقط دارند از تجربه زیسته در نقش مادری‌شان می‌گویند که خود هزاران حرف دارد.

این مجموعه را نشر «اطراف» منتشر کرده است، روایت‌هایی چون «دیوار چین قد دل تنگی من است»، «گوگل‌مام»، «دیاکتیک سقراطی سر میز ناهار» و «سخنرانی با نوزاد سه‌ماهه‌نیمه» برخی عناوین این مجموعه است. تلاشی شده است نویسندگان این کتاب از میان مادرانی انتخاب شوند که هویت فردی خودشان را در کنار نقش مادرانگی‌شان حفظ کرده‌اند و با حفظ کردن آن هویت، تجارب تازه‌ای از مادری‌کردن در دنیای امروز ارائه می‌دهند، مادری که به قول بسیاری از روان‌شناسان، امروزه مادری کافی است و نه یک مادر کامل و ایده‌آل. به همین دلیل هم پیش از اینکه سبک و نوع قلم نویسنده در این مجموعه مهم باشد، جهان‌بینی او برای چاپ اثرش مهم بوده است. اگر دوست دارید روزی مادر شوید، این کتاب را بخوانید یا اگر مادری را می‌شناسید که خواندن این تجربیات به کمکش می‌آید و به او کمک می‌کند تا جهان مادری را بهتر بشناسد و با همدای‌پنداری با مادران دیگر از سختی‌های این مسیر عبور کند، این کتاب را به او هدیه دهید. ممکن است این مادر خودتان باشید. پس این کتاب خوب را به خودتان هدیه دهید. در عین حال،

ایراندخت

از «سلطانم» چه می‌دانید؟



غلامرضا آذری خاکستر
گرایش:روشنه‌نویس

➦ در گذر تاریخ، شاهد مشارکت تعدادی از زنان در موقوفات و بناهای شهری هستیم. هرچند برخی از این افراد ناشناخته‌اند و تاکنون پژوهشی درباره آن‌ها انجام نشده، در اسناد و منابع تاریخی به اقدامات آن‌ها اشاره شده است. تأمل در نام‌های برخی از بناها نشان می‌دهد ریشه و سابقه آن‌ها به شکلی با زنان گره خورده است از جمله «خان‌سلطانم» در شهر مشهد. این بنا پس از تکمیل، وقف آستان قدس رضوی شده است. اکنون اثری از آن باقی‌نمانده ولی در اسناد و مکاتبات تاریخی به کرات از آن یاد شده است.

در دوره صفویه، زنان وابسته به دربار از جایگاه والا‌یی برخوردارند و حتی برخی از آن‌ها در امور سیاسی نیز دخالت دارند. سلطانم یکی از شاهزادگان دوره صفویه است که منشأ خدماتی در شهر مشهد بوده است. او منکوحه شاه‌تهماسب اول و مادر شاه‌محمد صفوی، پدر شاه‌عباس کبیر، و مادر شاه اسماعیل دوم است. بنا به پژوهش عبدالحمید مولوی با عنوان «سلطانم»، ترک‌زبان‌ها همسر خان را خانم و معقوده بیگم را بیگم گویند. با این وصف، حلیله جلیله سلطان را هم سلطانم می‌گفتند. در واقع، کلمه «سلطانم» به جای ملکه یا شهبانو استعمال می‌شد.

حضور زائران در مشهد باعث شده است در طول قرون گذشته، همواره نیکوکاران و واقفان کاروان‌سراهایی برای رفاه حال آن‌ها در این شهر بنا کنند. از جمله این بناها می‌توان به خان شاهزاده سلطانم یا سرای سلطانی اشاره کرد. قدمت این بنا به دوره صفویه می‌رسد و بنابر محتوای طومار عضدالملک (۱۲۷۳ قمری) حدود آن در بازار قیصریه که از حدی به خان‌سالار و از جانبی به شارع عام محدود بوده قرار داشته است. این کاروان‌سرا با حدود ۴۰۰۰ متر مربع در ۳ طبقه ساخته شده و تا دوره پهلوی، از مراکز تجاری مشهد محسوب می‌شده است. ساختمان بنا پس از احداث فلکه در حاشیه فلکه جنوبی قرار می‌گیرد. سلطانم علاوه بر وقف این کاروان‌سرا، تعدادی کتاب خطی را نیز وقف آستان قدس رضوی می‌کند که در اداره مخطوطات نگهداری می‌شوند. در یکی از این وقف‌نامه‌ها که در پشت کتاب ثبت شده، چنین آمده است: «وقف فرمود این کتاب را بر عتبه علیه و روضه مقدسه رضیه علی‌ساکنها السلام و التحیه نواب علیا حضرت بلیقسی مکانی خدیجه الزمانی ناموس العالمین سلطانم الصفویه که طلبه مطالعه نمایند به شرط آنکه بیش‌تر از یک هفته در خانه خود نگاه ندارند و نفروشدند و نخرند و هیه ننمایند و هرکس این نماید فعلیه لعنة... و الملائکه و الناس اجمعین.» از میان ۱۳ جلد آثار وقفی سلطانم می‌توان به شرح عربی اصول دین، رساله فخریه، صحیفة‌الرضا^(ع) و تفسیر تهللیله اشاره کرد.

مؤلف عالم‌آرای عباسی تاریخ درگذشت سلطانم را ۱۰۰۲ قمری می‌داند و اطلاعات پراکنده‌ای درباره او ارائه کرده است. گویا در سن حدود هشتادسالگی در دولت‌خانه قزوین بیمار شده و از دنیا رفته است. ایجاد بنای رباط خشک‌رود در حوالی قزوین از دیگر اقدامات سلطانم محسوب می‌شود.

(۴)



شهربانو

۲۴شنبه

۱۶ آبان ۱۳۹۹

۲۰ ربيع الاول ۱۴۴۲ شماره ۲۲۵۰



کسب رتبه عالی از سوی دفتر زنان و خانواده

بر اساس ارزیابی وزارت کشور و بر اساس اعلام دفتر مدیریت عملکرد، بازرسی و امور حقوقی وزارت کشور و ابلاغ نتایج ارزیابی شاخص‌های عملکردی استانداری در سال ۹۸، دفتر زنان و خانواده استانداری خراسان رضوی با مدیریت‌ظاهره طهماسبی امتیاز کامل و رتبه عالی را با تحقق صددرصدی اهداف درجاری برنامه‌های مرتبط با بهبود وضعیت زنان و خانواده کسب کرد.